

TIPS OCH RÅD
FÖR DIG SOM SKA SÖKA
VÅRDBIDRAG
– ASTMA, ALLERGI OCH EKSEM

Vem kan få vårdbidrag?

Vårdbidrag kan betalas ut till och med juni det år barnet fyller 19 år om barnet på grund av sjukdom eller annat funktionshinder

- behöver särskild tillsyn och vård under minst sex månader
- eller om familjen på grund av barnets sjukdom eller funktionshinder har stora merkostnader.

Hur stort vårdbidrag kan man få?

Vårdbidrag kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Det är omfattningen av tillsyns- och vårdbehovet och merkostnadernas storlek som avgör nivån på vårdbidraget. Helt vårdbidrag utgör för år räknat, utom i fall med särskild merkostnadsersättning, 250 procent av prisbasbeloppet, tre fjärdedels vårdbidrag 187,5 procent, halvt vårdbidrag 125 procent och en fjärdedels vårdbidrag 62,5 procent av prisbasbeloppet.

Vårdbidrag kan utges med beaktande enbart av merkostnader och kan då bestämmas till 62,5 procent eller 36 procent av prisbasbeloppet.

Prisbasbeloppet för 2010 är 42 400 kr.

Av vårdbidraget kan en viss del utges som ersättning för merkostnader och i vissa fall kan ersättning för merkostnader även betalas ut utöver helt vårdbidrag. Sådan ersättning för merkostnader är skattefri.

Den del av vårdbidraget som är skattepliktigt är pensionsgrundande.

18 % om merkostnaderna uppgår till 18 men inte 36 %

36 % om merkostnaderna uppgår till 36 men inte 53 %

53 % om merkostnaderna uppgår till 53 men inte 69 %

69 % om merkostnaderna uppgår till 69 % eller därutöver.

Hur ansöker man?

Ansökan om vårdbidrag görs hos Försäkringskassan. Ansökningsblankett kan hämtas från www.forsakringskassan.se

Ett särskilt läkarintyg, "Läkarutlåtande för vårdbidrag" ska bifogas ansökan.

Viktigt att tänka på när du fyller i ansökan

I ansökan ska man tänka på att beskriva vård- och tillsynsbehovet och de merkostnader som sjukdomen orsakar. Tänk på att både vård- och tillsynsbehov och merkostnader som beskrivs ska vara kopplade direkt till sjukdomen. Det vård och tillsynsbehov som man beskriver ska gå utöver det som anses vara normalt föräldraansvar i motsvarande ålder. Det är viktigt att de olika behoven är styrkta av det bifogade läkarintyget.

Vård- och tillsynsbehov, exempel

Här följer ett antal exempel på vad som kan tas upp. Det är inte en komplett lista, det finns säkerligen många andra behov som kan godkännas.

Ett sätt att komma fram till hur mycket extra tid som läggs ner på olika saker är att föra dagbok under ett par veckor över hur lång tid det tar med medicinering, omläggning av bandage, insmörjning, andningsgymnastik osv. Tänka på att några minuter här och där tillsammans kan göra flera timmar av tid!

- Medicinering, inhalation och PEF-mätning
Inhalation av astmamediciner ska ske enligt läkares ordination för att ge bästa effekt, det kan ta längre tid än vad man tror om barnet mår dåligt, exempelvis hostar och kräks
- Ibland vill inte barnet ta sin medicin, då kan det behövas två vuxna som hjälps åt.
- Insomringning av eksem
Kan ta lång tid, upplevs ofta av barnet som obehagligt
- Kontakter med vården, akuta såväl som planerade
- Beskriv hur du får tillgång till ny kunskap, information och utbildning som du behöver för att hjälpa ditt barn. Kanske genom kurser i tillagning av specialkost och olika studiecirkel?
- Hur ser samarbetet ut med barnomsorgen och skolan? Många föräldrar medverkar vid informationsmöten, uppföljning och utflykter i skolans regi för att barnet för att förhindra och undvika farliga situationer
- Deltagande vid barnets fritidsaktiviteter
- Var man bor och vilket utbud som finns tillgängligt påverkar till exempel den mertid man får ägna åt att handla mat
- I början medför specialkosten en avsevärd mertid, efter hand minskar den något
- Att läsa ingrediensförteckningar tar extra tid, det måste alltid göras eftersom producenterna kan ändra i innehållet utan att det syns på förpackningen
- När dubbla rätter lagas till samma måltid uppstår alltid en viss mertid för matlagning och disk.

Merkostnader, exempel

Av vårdbidraget kan en viss angiven del utgöras av ersättning för merkostnader som är orsakade av barnets funktionsnedsättning eller sjukdom. Denna del av vårdbidraget är skattefri. För att få rätt till en merkostnadsdel av vårdbidraget krävs att merkostnaderna uppgår till minst 18 procent av basbeloppet (42 400kr för år 2010).

Vårdbidrag kan även beviljas enbart pga av merkostnader. Ett sådant vårdbidrag kallas merkostnadsvårdbidrag. För att ha rätt till det ska barnet ha merkostnader på minst 36 procent av det aktuella basbeloppet.

Här följer ett antal exempel på vad som kan tas upp som merkostnader, listan är inte på något sätt komplett. Huvudregeln är att alla merkostnader som inte ersätts på annat sätt genom offentligt stöd eller bidrag kan ersättas.

- Resor i samband med läkarbesök eller annan behandling
- P-avgift vid läkarbesök.
- Läkemedelskostnader, upp till högkostnadsskydd
- Hälso- och sjukvård, upp till högkostnadsskydd
- Mjuggörande salvor och liknade som inte omfattas av högkostnadsskyddet. Skall styrkas av läkarintyget
- Förbrukningsartiklar som inte erbjuds av landstinget som till exempel bandage och tvättlappar (olika regler gäller beroende på i vilket landsting man bor)
- Inköp av ny städutrustning till exempel dammsugare med godkänt filter
- Inköp av ny sängutrustning, utbyte av stoppade möbler.(vid kvalsterallergi)
- Kostnad för allergifilter till ventilation
- Resor med familjens bil i stället för kollektivtrafik på grund av att barnet inte kan åka kommunalt med risk för att utsätta sig för djurepitel och parfymdofter, till exempel till fritidsaktiviteter anpassade till sjukdomen
- Medlemsavgift till Astma- och Allergiförening
- Kostnader för litteratur om funktionshindret
- Har barnet eksem behöver man tvätta kläder och sängkläder oftare än normalt, vilket betyder ökade tvättkostnader. Enligt Energimyndighetens beräkningar 4,80 kr per maskin.
- Kostnader för fler uppsättningar sängkläder
- Merkostnader för specialkost
- Kostnader för dubbel uppsättning av stekpannor, kast-ruller och andra köksredskap vid svår födoämnesöverkänslighet
- Kostnad för Lactrase-tabletter

Har barnet födoämnesöverkänslighet, läs mer på Konsumentverkets hemsida

www.konsumentverket.se under mat – specialkost. Här finns många bra formuleringar som kan vara till hjälp när man fyller i ansökan.

Utredning

Ansökan lämnas in till Försäkringskassan. Den registreras på den månad den kommer in i. Läkarintyget kan lämnas in senare. Behåll alltid en egen kopia på ansökan, det är lätt att glömma bort hur man uttryckte sig.

Försäkringskassans utredare gör en sammanställning av uppgifterna. Barnets behov jämförs med andra barns i samma ålder. Utredaren kan begära mer information, vid ett personligt sammanträffande eller per telefon eller brev.

Bedömningen grundas på domar och praxis. Försäkringskassan har utfärdat allmänna råd till stöd för försäkringskassorna vid beslut angående vårdbidrag. Dessa är inte bindande men det är svårt att få gehör för en tillämpning som står i strid mot rekommendationerna i råden.

Utredaren redovisar en sammanställning av handlingarna och ger sitt förslag till beslut. Jämför med ansökan, har alla fakta kommit med? Är man inte nöjd med förslaget kan man meddela det till Försäkringskassan inom två veckor och samtidigt ange vilket beslut du önskar. Beslut fattas av Försäkringskassans beslutsfattare.

Hur överklagar jag?

Om du inte är nöjd med Försäkringskassans beslut kan du överklaga domen inom två månader från det att du fick kännedom om beslutet. Det sker genom ett brev där du förklarar dina skäl och eventuellt bifogas ytterligare intyg.

Brevet ställs till Länsrätten, men lämnas in till Försäkringskassan.

Box 170 69 • 104 62 Stockholm • 08-506 28 200
www.astmaoallergiforbundet.se
info@astmaoallergiforbundet.se

Regler för vårdbidrag finns i <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980703.htm>
Från och med 1 januari 2011 flyttas bestämmelserna till den nya socialförsäkringsbalken.
Har du ytterligare frågor, kontakta Eva-Maria Dufva, tel 08 - 506 28 208.
eva-maria.dufva@astmaoallergiforbundet.se